

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619010386
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619010386.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a sudcov JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Kováčovej, v trestnej veci obžalovaného O. I., pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného O. I. a poškodeného E. R., proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19.02.2020, sp. zn. 1T/71/2019, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 17. júna 2020, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

I. Podľa § 320 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku s poukazom na § 280 odsek 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok súdu I. stupňa a trestná vec vedená na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 1T/71/2019 proti obžalovanému O. I., narodenému XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom P. XXX/XX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že:

dňa 09.11.2018 v čase približne o 10.10 hod. v Topoľčanoch na ul. Továrnickej pred lekárňou s názvom „Benu“ po predchádzajúcom slovnom konflikte opakovane ukazoval poškodenému E. R. urážlivé gestá, vulgárne ho urážal a následne ho opľul do tváre, obžalovaný O. I. sa s poškodeným E. R. vzájomne fyzicky napádali, pričom obžalovaný O. I. svojím konaním nespôsobil poškodenému E. R. žiadne zranenie, ktoré by si vyžiadalo lekárske ošetrenie,

p o s t u p u j e

Okresnému úradu Topoľčany, odbor všeobecnej vnútornej správy na prejednanie ako priestupok.

II. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie poškodeného E. R. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len súd I. stupňa) bol obžalovaný O. I. (ďalej len obžalovaný) uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že:

dňa 09.11.2018 v čase približne o 10.10 hod. v Topoľčanoch na ul. Továrnickej pred lekárňou s názvom „Benu“ po predchádzajúcom slovnom konflikte opakovane ukazoval poškodenému E. R. urážlivé gestá, vulgárne ho urážal a následne ho opľul do tváre, obžalovaný O. I. sa s poškodeným E. R. vzájomne fyzicky napádali, pričom obžalovaný O. I. svojím konaním nespôsobil poškodenému E. R. žiadne zranenie, ktoré by si vyžiadalo lekárske ošetrenie.

Za to bol obžalovanému podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., za nezistenej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zák. a zistenej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2 , ods. 4 Tr. zák., uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho súd na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, P., odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podali, ihneď po jeho vyhlásení, odvolanie obžalovaný čo do výroku o vine a poškodený čo do výroku o náhrade škody.

Obžalovaný v písomnom odôvodnení odvolania, ktoré podal prostredníctvom obhajcu, uviedol, že popiera svoju vinu s tým, že jeho konanie spĺňa všetky zákonom stanovené podmienky použitia nutnej obrany. Spor vyprovokoval poškodený tým, že ho fyzicky napadol a v útoku ďalej pokračoval. Poprel tvrdenie, že mal poškodeného osvetliť diaľkovými svetlami a následne mu ukázať vztyčený prostredník. Poškodeného registroval až v momente, keď sa na jeho vozidlo zozadu tlačil na nadjazde svojím vozidlom, blikal a trúbil. Tvrdenie poškodeného, že ho mal opľuť a ako prvý udrieť do tváre, nie je preukázané žiadnym dôkazom. Poukázal pritom na skutočnosť, že poškodený je v súvislosti s predmetným konfliktom tiež trestne stíhaný a tak motívom jeho výpovede v neprospech obžalovaného je snaha znížiť mieru svojho zavinenia za protiprávne konanie.

Výpoveď svedkyne T. hodnotil ako nevierohodnú z dôvodu, že sa jedná o aktuálnu priateľku poškodeného a jeho bývalú priateľku. Poukázal na konkrétne rozpory v jej výpovediach v otázke, či videla alebo nevidela predmetný konflikt, pričom uviedol, že z kamerového záznamu prehratého na hlavnom pojednávaní vyplýva záver, že svedkyňa pokiaľ zostala sedieť vo vozidle ako tvrdila, nemohla konflikt vidieť, nakoľko jej vo výhľade bránilo iné vozidlo. Uvedené rozpory považoval za podstatné, pretože na ich základe vznikajú pochybnosti o spáchaní skutku a potom nie je možné mať za preukázané, že skutok spáchal, respektíve že je trestným činom.

Ďalej uviedol, že z výpovedí svedkov Q. a P. a takisto zo zabezpečeného kamerového záznamu nie je možné bez pochybností ustáliť záver, že sa prečinu dopustil, keďže sa obaja zhodne vyjadrili, že začiatok konfliktu nevideli a nevedeli sa tak vyjadriť, kto ho vyprovokoval, naopak zo zabezpečených dôkazov vyplýva, že iniciatíva po celý čas trvania konfliktu vychádzala od poškodeného, ktorý ho prvý napadol tým spôsobom, že mu dal štyri facky a bolo nesporné, že vo fyzickom napádaní mieni ďalej pokračovať. Konštatoval, že v tom momente bol nútený na toto útočné konanie reagovať, pričom zvolil aktívnu obranu opätovaním konania, čo z neho ešte nerobí útočníka, nakoľko pre rozdelenie rolí útočník vs. obranca je rozhodujúca počiatková iniciatíva, a tá vychádzala jednoznačne od osoby poškodeného ako útočníka. Mal za to, že z kamerového záznamu nevyplýva, že by napádal poškodeného inak ako v súlade s podmienkami nutnej obrany, a tak jeho konanie je treba aj vyhodnotiť v zmysle § 25 Tr. zák. Poukázal tiež na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 36/1991, R 18/1996 a R 25/1976) týkajúcu sa prejednávaneho prípadu.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil a vo veci v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozsudkom rozhodol tak, že ho spod obžaloby oslobodí v zmysle § 285 písm. b) Tr. por.

Poškodený svoje odvolanie do konania verejného zasadnutia nadriadeného súdu písomne neodôvodnil.

Obžalovaný a totožne jeho obhajca sa na verejnom zasadnutí pridržali písomne podaného odvolania a jeho dôvodov, navrhli podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok a obžalovaného podľa § 285 písm. b/ Tr. por. spod obžaloby oslobodiť. Odvolanie poškodeného navrhli ako nedôvodné zamietnuť.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol odvolanie obžalovaného, ako aj poškodeného ako nedôvodné zamietnuť.

Poškodený na verejnom zasadnutí žiadal, aby súd jeho návrhu na náhradu škody vyhovel.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - obžalovaným a poškodeným, podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Súd I. stupňa predmetné rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaných dôkazov mal preukázané, že obžalovaný bol ten, ktorý tým že vyprovokoval konflikt a následne sa vzájomne s

poškodeným napádali, naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. keď na mieste verejne prístupnom t.j. v Topoľčanoch na ulici Tovarníckej pred lekárňou Benu napadol iného - poškodeného E. R.. Poukázal na to, že konanie obžalovaného bolo preukázané výpoveďou samotného poškodeného, ktorý uviedol, že obžalovaný mu ukazoval urážlivé gestá, čo robil aj v minulosti, pričom mu povedal, že si to s ním vybaví, čo potvrdila aj svedkyňa T., ktorá bola v tom čase s poškodeným v aute. Ďalej konštatoval, že potom čo na Tovarníckej ulici pred touto lekárňou odparkovali svoje vozidlá došlo medzi obžalovaným a poškodeným k vzájomnému konfliktu, kde obžalovaný najskôr poškodeného opľul do tváre a následne sa obaja vzájomne udierali, čo vyplýva aj z výpovede svedka P., ktorý vypovedal, že konflikt bol medzi nimi vyrovnaný. Následne súd I. stupňa konštatoval, že obžalovaný poškodeného napadol, keď sa napriahol a udrel ho do tváre, pričom opätovoľ aj údery poškodeného. Podľa súdu I. stupňa konflikt vyvolal obžalovaný, keď vyprovokoval poškodeného urážlivými gestami a že si to s ním vybaví a následne ho opľul, na čo sa vzájomne napádali.

Prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa dopustí ten, kto slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom sa dopustí hrubej neslušnosti alebo výtržnosti tým, že napadne iného.

Výtržnosťou sa rozumie také konanie, ktoré narušuje občianske spolužitie resp. pokojné spolužitie občanov, verejný pokoj a poriadok.

Obžalovanému sa kládlo za vinu, že na mieste verejnosti prístupnom sa dopustil výtržnosti tým, že napadol iného. Táto skutočnosť však nevyplýva ani zo samotnej skutkovej vety napadnutého rozsudku, pretože tu je uvedené že v kritický deň t. j. 09.11.2018 v čase o 10.10 hod. po predchádzajúcom slovnom konflikte opakovane ukazoval poškodenému E. R. urážlivé gestá, vulgárne ho urážal a následne ho opľul do tváre, pričom sa vzájomne fyzicky napádali.

Z vykonaného dokazovania a to jednak z výpovede samotného poškodeného, ako aj svedkyne T. vyplynulo, že tieto urážlivé gestá mal obžalovaný ukazovať poškodenému v motorovom vozidle, keď sa stretli pri čerpacej stanici oproti pivovaru, keď obžalovaný šiel do Topoľčian do lekárne a poškodený opačným smerom do Krušoviec. Následne poškodený, keďže ho to vytočilo, ako uviedla svedkyňa T. sa otočil s vozidlom a šiel za obžalovaným. Keď ho dostihol, obžalovaný mal stiahnuť okno na aute a povedať mu, že si to spolu vybaví. Následne obžalovaný zaparkoval pred lekárňou, kde za ním poškodený prišiel. Až pred touto lekárňou, po tom čo zaparkovali motorové vozidlá, pričom obžalovaný stál pri svojom motorovom vozidle a oproti nemu bol poškodený, ktorého obžalovaný držal za rukáv bundy, čo vyplynulo z kamerového záznamu bezpečnostnej kamery a aj z výpovede svedkyne T., ktorá tvrdila, že sa najskôr hádali a gestikulovali a potom sa chytli za bundy a videla ako poškodený R. si utiera tvár po tom, ako ho obžalovaný opľul, čo jej povedal poškodený R.. Následne poškodený tri -štyrikrát udrel obžalovaného, čo nepoprel ani sám poškodený a ďalej už iba poškodený napádal obžalovaného a tento mu údery opätovoľ. Keď bitka skončila poškodený zavolať policajtov.

Z vykonaného dokazovania bolo preukázané že medzi obžalovaným I. a poškodeným R. boli nedorozumenia aj predtým, keďže svedkyňa T. predtým bola priateľkou obžalovaného a v čase skutku priateľkou poškodeného R..

Celý konflikt začal na ceste, keď obžalovaný šiel z Krušoviec do Topoľčian do lekárne a poškodený R. so svedkyňou T. opačným smerom. Poškodený R. sa s vozidlom otočil po tom, čo obžalovaný mu ukázal vulgárne gesto a šiel za obžalovaným s tým, že mu povedal, že si to spolu vybaví. Pred lekárňou Benu najskôr zastal obžalovaný, vystúpil z vozidla, prišiel poškodený R., obžalovaný mu nadával a držali sa za bundy, pričom poškodený tvrdil, že ho obžalovaný opľul a udrel, následne mu poškodený dal tri štyri facky. Z kamerového záznamu vyplýva iba toľko, že sa vzájomne držali a následne vidno, ako poškodený útočí na obžalovaného, ktorý mu útoky opätuje. Ani svedkovia Q. a P. začiatok konfliktu nevideli. Svedok P. však uviedol, že počul ako obžalovaný nadáva poškodenému.

Na základe takto vykonaného dokazovania potom bolo preukázané, že skutok sa stal tak, že po predchádzajúcom nedorozumení obžalovaný poškodeného pred lekárňou Benu v Topoľčanoch opľul a navzájom sa napádali. Bolo zistené, že poškodený R. za toto konanie je trestne stíhaný v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 1T/36/2019. S poukazom na horeuvedené, konanie obžalovaného podľa názoru odvolacieho súdu po formálnej stránke síce napĺňa znaky prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. keďže na mieste verejnosti prístupnom sa dopustil hrubej neslušnosti tým, že vulgárne nadával a opľul poškodeného a následne sa vzájomne napádali, avšak

vzhľadom na spôsob vykonania tohto činu, jeho následky a okolnosti za akých bol spáchaný a ako aj mieru zavinenia obžalovaného je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 10 ods. 1 Tr. zák. prečin je

a/ trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo

b/ úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 8 Tr. zák. trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Aby určitý čin mohol byť považovaný za trestný čin, je nevyhnutné, aby v súlade s vyššie citovaným ustanovením boli súčasne splnené dve podmienky: ide o čin protiprávny, čo je charakterizované správaním alebo stavom, ktorý je v rozpore s právnymi normami, a zároveň ide o čin, ktorý vykazuje znaky uvedené v Trestnom zákone. Týmito znakmi rozumieme obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu. Musí ísť teda o zavinené konanie alebo opomenutie trestne zodpovedného páchatel'a smerujúce proti záujmu chránenému Trestným zákonom, pričom medzi konaním (alebo opomenutím) a jeho následkom v podobe ohrozenia alebo porušenia tohto chráneného záujmu musí existovať príčinná súvislosť.

Kategória trestného činu, ktorou je prečin, vyžaduje okrem skúmania existencie vyššie uvedených formálnych znakov, ešte obligatórne skúmanie osobitného, materiálneho znaku prečinu (tzv. materiálneho korektívu) spočívajúceho v jeho závažnosti, ktorá má byť väčšia ako nepatrná, na to, aby konkrétny čin bol prečinom. Táto závažnosť je určená spôsobom vykonania činu, jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol spáchaný, mierou zavinenia a pohnútkou páchatel'a. Uvedené kritériá musí súd posudzovať ako jeden celok, avšak v konkrétnom posudzovanom prípade môže byť pomer, s ktorými na ne a na vzťah medzi nimi prihliada, rôzny.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti a vykonané dôkazy, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nebol naplnený materiálny znak prečinu a konanie obžalovaného tak nemožno posudzovať ako prečin vzhľadom na mieru jeho závažnosti, ktorú vyhodnotil s ohľadom na všetky relevantné okolnosti prípadu ako nepatrnú.

V konaní bolo na podklade vykonaných dôkazov jednoznačne ustálené, že obžalovaný sa s poškodeným fyzicky napádali vzájomne, čo je viditeľné aj na kamerovom zázname z ulice a čo napokon dosvedčili aj obžalovaný, poškodený a svedkovia F. T., D. P. a S. Q..

Pokiaľ posudzujeme intenzitu fyzických útokov obžalovaného, je zrejmé, že nebola natoľko významná, aby dosiahla stupeň nebezpečnosti relevantný z hľadiska trestného práva, o čom svedčí aj následok konania obžalovaného, ktorým poškodenému nespôsobil žiadne zranenie vyžadujúce si lekárske ošetrovanie. Naopak poškodený bol preukázateľne vo fyzických útokoch aktívnejší. Odhliadnuc od ustáleného záveru, že obžalovaný útok zo strany poškodeného vyprovokoval, je potrebné konštatovať, že podľa kamerového záznamu to bol práve poškodený, ktorý fyzicky intenzívne útočil na obžalovaného, na podklade čoho možno dospieť k záveru o zníženej miere zavinenia obžalovaného a o osobitných okolnostiach ústiacich do fyzického konfliktu, keď práve poškodený po vulgárnom geste obžalovaného, ktorý urobil vo vozidle, sa obrátil, prenasledoval obžalovaného až k lekární, kde medzi nimi došlo k fyzickému konfliktu, kde jednoznačne aktívnejším bol práve poškodený R., čo vyústilo tiež do jeho trestného stíhania pre prečin výtržníctva.

Nemožno sa však stotožniť s odvolacou námietkou obžalovaného, že jeho konanie má byť charakterizované ako nutná obrana, keďže odvolací súd nevyvúčil jeho protiprávnosť. Obžalovaný sa dal s poškodeným (z jeho pohľadu útočníkom) do vzájomnej potýčky po tom, ako dobrovoľne vystúpil z auta, z čoho je zrejmé, že očakával určité „vysporiadanie sa“ s poškodeným, k čomu aj došlo, a to fyzickými útokmi a na verejnosti. Dospel preto k záveru, že skutok je možné posúdiť ako priestupok, na ktorého prejednanie však nie je príslušný.

Z uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že v danej veci je potrebné postupom podľa § 320 ods. 1 písm. a/ zrušiť napadnutý rozsudok a vec postúpiť, keďže tak mal urobiť už súd I. stupňa. s poukazom

na § 280 ods. 2 Tr. por., a preto predmetnú trestnú vec postúpil Okresnému úradu Topoľčany, odbor všeobecnej vnútornej správy, na prejednanie skutku ako priestupku.

II.

Čo sa týka odvolaním poškodeného napadnutého výroku o náhrade škody, odvolací súd nevzhladol dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie, nakoľko zo spisového materiálu vyplýva, že poškodený si do skončenia skráteného vyšetrovania neuplatnil nárok na náhradu škody, ako to predpokladá ustanovenie § 46 ods. 3 Tr. por., aby súd o priznaní tohto nároku mohol rozhodnúť, naopak po zákonom poučení výslovne vyhlásil, že si ho neuplatňuje, čo aj potvrdil svojím podpisom (č. l. 41), preto nebolo možné o jeho nároku na náhradu škody, ktorú si uplatnil až na hlavnom pojednávaní rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.